

EVROPSKA UNIJA

REPUBLIKA SLOVENIJA

PROGRAM RAZVOJA PODEŽELJA
Republike Slovenije
2014 - 2020

LAS UE Ormož

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

LAS PROJEKT - ČEBELE IN PTICE

Vodilni partner operacije je Občina Središče ob Dravi, je skupaj s partnerji

Osnovna šola Središče ob Dravi

Čebelarsko društvo Središče ob Dravi in

Občina Sveti Tomaž kandidirala na 4. JR LAS UE ORMOŽ za pridobitev sredstev iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja in bila pri tem uspešna. Na podlagi odločbe z dne 19.1.2021 je bila tako potrjen projekt – Čebele in ptice katerega

- skupna vrednost operacije z DDV znaša: **76.431,32 €**
- skupna vrednost brez DDV: **63.460,98 €**
- upravičeni stroški: **57.965,89 €**
- zaprošeni znesek nepovratnih sredstev: **49.271,01 €**
- neupravičeni stroški: **18.465,43 €**

Povzetek operacije:

Z operacijo bomo v skrbi za okolje prikazali inovativnost na področju varovanja okolja in ohranjanja narave, kar vpliva na podnebne spremembe. Projekt podpira trajnostno rast in okoljsko osveščeno naložbo. V sklopu operacije bomo v delu Bercetove ulice v Središču ob Dravi zamenjali staro dotrajano ulično razsvetljavo z novimi solarnimi lučmi, ki bodo postavljene tudi ob dostopni poti, ki vodi k prostoru, kjer bomo postavili učni čebelnjak in uredili gnezdilnice za ptice. Nova javna razsvetljava bo veliko prijaznejša do čebel, ptic, netopirjev in številnih drugih žuželk, saj bo svetloba usmerjena v tla, s čimer bomo istočasno zmanjšali svetlobno onesnaževanje. Nova razsvetljava, ki je tudi energijsko varčnejša v primerjavi s staro dotrajano razsvetljavo, bo hkrati prispevala tako k varovanju okolja kot ustvarjanju veliko prijaznejšega življenjskega prostora številnim živalskim vrstam.

V sklopu projekta bomo na zemljišču s parc. št. 577 k. o. Središče ob Dravi postavili učni čebelnjak tipa A, ki ga je potrdila Čebelarska zveza RS, ob tem pa bomo tudi preostala okoliška zemljišča v sklopu projekta očistili dotrajanih dreves, grmov in drugih zarastlin ter jih zasadili z maroni oz. kostanji, ki so pomembne medovite rastline in bodo odlična paša za čebele. Zasadila se bodo tudi druga zelišča in grmovnice. Sajenje medovitih rastlin je izjemnega pomena za ohranjanje čebel in drugih opraševalcev, ki prispevajo k biotski raznovrstnosti ter pozitivno vplivajo na zdravje ljudi in ohranjanje okolja in narave na splošno. Na zemljišču je trenutno že zasajenih nekaj akacij, ki prav tako spadajo med medovite rastline, zato jih bomo ustrezno oskrbeli, da bodo paša za čebele. Primerno bomo uredili tudi dostop do zemljišča po cesti, ki vodi do teh nepremičnin, ter poti po zemljišču.

Izdelali bomo 3D model čebele in čebeljega zajedavca – varoje, ki ju bomo uporabili v sklopu izobraževanja o čebelah in rastlinstvu, namenjen pa bo tudi slepim in slabovidnim obiskovalcem, saj bodo lahko ti z rokami otipali modele.

Ker je na tem območju prisotnih veliko ptic, bomo za njih poskrbeli s postavitvijo gnezdilnic in krmilnic. S tem bomo podprli raznolikost živih bitij in ekoloških sistemov, kar je naravno bogastvo, od katerega

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

sta odvisna naša socialna in družbena dobrobit ter posledično naša prihodnost. V sodobnem času smo namreč priča biodiverzitetni krizi, saj živalske vrste izumirajo hitreje kot kadarkoli prej. Ni dvoma, da k temu prispeva človek s svojim poseganjem v naravo, zato je pomemben del ohranjanja narave ozaveščanje odraslih in okoljevarstveno usmerjena vzgoja otrok. V sklopu projekta bomo zato širši javnosti predstavili grožnje, ki negativno vplivajo na ptice v kmetijski krajini. S pomočjo monitoringa ptic bomo spremljali več vrst ptic, poseben poudarek pa bo na spremljanju ogroženih vrst. Za ptice duplarice bomo v sklopu delavnice za vse starostne skupine izdelali gnezdilnice in izvedli monitoring zasedenosti gnezdilnic. Z navedenimi dejavnostmi bomo obogatili bivalno okolje občanov in pripomogli, da se tesneje povežejo z naravo.

V sklopu ozaveščanja bomo pripravili in izvajali predavanja za vrtce, šole in širšo javnost. Osrednja tematika predavanj bo pomen čebel v kmetijstvu in pomen povečevanja površin z medovitimi vrstami rastlin za čebele in ptice.

V občini Sveti Tomaž se bo uredil in zasadil medoviti vrt na parceli 18/1 v skupni velikosti 3300m². Medoviti vrt bo v neposredni bližini šole, vrtca in enote doma starejših občanov Ormož

Sredstva bodo porabljeni za aktivnosti na področju ohranjanja in izboljšanja stanja narave in okolja in sicer ureditev medovitega vrta, ki bo namenjen vsem starostnim skupinam, tako najmlajšim iz šole in vrtca ter starejšim in bo imel pozitiven vpliv na naravo in okolje ob spremljanju izvedbi aktivnosti informiranja, ozaveščanja in sodelovanja javnosti.

S projektom želimo ohraniti medonosne drevesne vrste in rastline ter s tem vzpodbuditi prebivalce k sajenju takih rastlin, saj s tem omogočamo razvoj in obstoj čebel na središkem območju, kjer se število čebel in čebelarjev zmanjšuje. S tem se ohranja biotska pestrost na našem območju ter varuje in ohranja narava za naslednje generacije prebivalcev.

Cilji operacije:

V sklopu operacije želimo prikazati, kako se ohrani biotska pestrost, varovati naravo z zasaditvijo medovitih dreves in z ureditvijo prostora, ki je sedaj neurejen, urediti primerne za naselitev čebel. Prav tako se bo uredil medoviti vrt pri Svetem Tomažu. S tema praktičnima primeroma ureditve prostora želimo tudi ozaveščati širšo javnost o pomenu medovitih vrst rastlin, dreves in zelišč tako na območju kmetijske krajine kot v urbanem naselju, hkrati pa promovirati čebelarjenje kot podjetniško priložnost. Operacija je tudi priložnost povezovanja ohranjanja in varstva narave, izobraževanja in turizma. Prepoznali smo velik doprinos čebel in drugih opraševalcev, saj njihovo opraševanje skoraj treh četrtin vseh rastlin doprinese k proizvodnji 90 % svetovne hrane.

Z operacijo želimo omogočiti razvoj in nadgradnjo lokalne ponudbe v povezavi z varstvom okolja, izvajanjem kmetijstva in pridelave hrane na našem območju, kar bo prispevalo k oblikovanju nove dodane vrednosti za trženje in prepoznavnost območja. Operacija je tudi priložnost povezave med varstvom narave, izobraževanjem in turizmom.

Z izvedbo operacije želimo spodbuditi k razvoju dopolnilnih dejavnosti na kmetijah in s tem omogočiti nadaljnji razvoj kmetijstva.

Čebele imajo pozitivne učinke na celoten ekosistem in ohranjanje biotske raznovrstnosti v naravi, ki je ključnega pomena za razvoj in ohranjanje človekovega neposrednega naravnega okolja.

V želji po ohranitvi, varstvu okolja in izboljšanju kakovosti okolja, vključno z ohranjanjem naravnih habitatov ter živalskih in rastlinskih vrst, želimo s projektom zagotoviti in vzdrževati ugodno stanje naravnih habitatov in vrst. Z operacijo bomo izboljšali stanje v naravi, saj bo manjši vpliv svetlobnega onesnaževanja v primerjavi s staro ulično razsvetljavo. Naselitev novih čebeljih družin pa bo spodbudila

EVROPSKA UNIJA

REPUBLIKA SLOVENIJA

PROGRAM
RAZVOJA
PODEŽELJA
Republike Slovenije
2014 - 2020

LAS UE Ormož

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

oblikovanje možnosti za prehod od pasivnega k aktivnemu varovanju narave na način praktičnega prikaza o pomenu varovanja narave na območju Občine Središče ob Dravi. S tem tudi želimo spodbujati prehod k sonaravnemu razvoju območij. Za vzdrževanje ugodnega stanja narave za čebele in ptice in ostale žuželke pa bomo zasadili medovite rastline, drevesa ter zelišča. Ohranja pa se tudi biotska raznovrstnost. Zasaditev in sejanje medovitih rastlinskih vrst bo izboljšala prehranjevalni habitat za čebele in ptice ter žuželke in metulje.

V sklopu operacije bomo postavili učni čebelnjak, ki bo med drugim služil tudi potrebam izobraževanja osnovnošolskih otrok, srednješolcev in druge širše javnosti. S 3D modeloma čebele in njenega zajedavca varoje pa bomo projekt približali tudi ranljivim skupinam (slepi in slabovidni), saj bosta modela predstavljala imitaciji čebele in varoje in ju bo možno tipati. Tudi z vonjem medovitih zelišč in rastlin je projekt približan ranljivim skupinam.

V okviru osnovnošolskega izobraževanja bo Osnovna šola Središče ob Dravi izvajala krožek čebelarstva, da se le-to približa tudi najmlajši populaciji.

Na OŠ Središče in Sveti Tomaž bomo tako z predavanjem pomen projekta približali osnovno šolski populaciji

Ob tem pa bo dodatno skrb za čebelje družine prevzelo Čebelarstvo Središče ob Dravi, katero bo prav tako pomagali pri zasaditvi.

UČINKI OPERACIJE »ČEBELE IN PTICE« so naslednji

DS1: Čiščenje in ureditev prostora čebelnjaka (1 kompl.)

- Območje projekta v velikosti cca. 1 ha (parcele 583, 582, 581, 577, 576, 578, 575 k.o. Središče ob Dravi) se bo očistilo dotrajanih dreves, grmovnic in drugih zarastlin. Teren se bo ustrezno splaniral in po potrebi zasipal ter pripravil zgornji ustroj, kjer bo na točkovnih temeljih postavljen čebelnjak z 10 čebeljimi družinami.

DS2: Dobava in postavitve čebelnjaka (1 kom)

- Za potrebe projekta se bo nabavil čebelnjak tipa A.

DS3: Dobava vse potrebne opreme za čebelnjak (1 kompl.)

- Čebelnjak se bo v celoti opremil s potrebno čebelarstvo opremo in pripomočki, ki jih čebelar potrebuje pri svojem delu. DS 11 se bo nabavilo tudi 10 čebeljih družin.

DS4: Izdelava 3D modelov čebele in varoje (2 kom)

- Za ljudi s posebnimi potrebami se bosta izdelala 2 modela, in sicer 1 model čebele in 1 model varoje. Namen modelov je, da se tudi z otipom začuti oblika tako čebele kot varoje. Modela sta prav tako poučna za vse ostale.

DS5: Dobava, temeljenje in namestitve solarne razsvetljave (12 kom)

- Sedanje visoko potratne svetilke, ki so nameščene na električnih drogovih se bodo zamenjale z 12 novimi solarnimi svetilkami, ki energijo pridobivajo s pomočjo sončne energije. Te svetilke so prijazne do okolja, ljudi in živali, prav tako pa niso porabnik električne energije.

DS6: Prostočasna šolska dejavnost – čebelarjenje (vključenih 7-10 osnovnošolcev višje triade)

- V želji po ozaveščanju o pomenu čebel, rastlin za nadaljnji obstoj človeka bodo učenci OŠ seznanjeni že v rani mladosti, s čimer bodo postali ambasadorji projekta, saj bodo čebelarili.

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

DS7: Monitoring ptic in dobava gnezdilnic (20 kom)

- V sklopu projekta se bo namestilo 20 gnezdilnic, spremljalo se bo stanje v gnezdilnicah in podalo končno poročilo o stanju - predavanje o pticah.

DS8: Skrb za čebelje družine – v času trajanja projekta predvidoma 150 ur

- Za obstoj čebel je potrebna celoletna skrb in oskrba, zato bodo v pomoč člani čebelarskega društva, ki imajo tudi največ izkušenj. Prav tako bo potrebna njihova pomoč tudi nadalje.

DS9: Dobava – maronov, zelišč, grmovnic ter zasaditev ob pomoču članov ČD predvidoma 150 ur dela

Ker se bodo zasadila medovita drevesa, kot je kostanj, bodo pridelki dostopni obiskovalcem, prav tako tudi zelišča.

DS10: Predavanje o pomenu čebel (3 predavanja)

- Za osnovnošolce Osnovne šole Središče n Osnovne šole Sveti Tomaž se bo pripravilo 2 predavanja, eno predavanje pa se bo pripravilo za njihove starše in širšo javnost. Predvideva se cc 30 slušateljev na predavanje
- S predavanjem bomo ozaveščali o pomenu čebel, oprasevanju in nujnosti le-tega za preživetje človeka.

DS 11 Nabava 10 čebeljih družin.

- Za uspešen projekt se bo nabavilo 10 čebeljih družin za katere bodo pomagali skrbeti člani čebelarskega društva in otroci v okviru pristočasne šolske dejavnosti

DS12: Reportaža o projektu (2 reportaži oz. informiranje za širšo javnost na radiu)

- 2 20 minutni reportaži in objava na spletnih straneh partnerjev, objava v lokalnem časopisu.

DS13: Nabava promocijskih polo majic (150 kom)

- Za promocijo projekta se bo nabavilo 150 komadov polo majic – otroških, ženskih in moških.

DS14: dobava rastlin, dreves, ureditev gredic in zasaditev ter ureditev medovitega vrta v Svetem Tomažu

INFORMACIJE DOSTOPNE NA

<https://program-podezelja.si/sl/>

https://ec.europa.eu/agriculture/rural-development-2014-2020_sl

<http://www.las-ue-ormoz.si/>

Jelka Zidarič Trstenjak

Občina Središče ob Dravi 16.3.2021